

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет іноземних мов
Кафедра англійської філології

Затверджено

На засіданні кафедри англійської філології
факультету іноземних мов
Львівського національного університету імені
Івана Франка
(протокол № 11 від 26 червня 2023 р.)

Завідувач кафедри проф. Білинський М.Е.

Силабус з навчальної дисципліни

МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ
що викладається в межах ОПП
«Англійська та друга іноземні мови і літератури»
другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності **035 Філологія**
за спеціалізацією **035.041 Германські мови та літератури**
(переклад включно), перша – англійська

Назва дисципліни	«Міжкультурна комунікація» (“Intercultural Communication”)
Адреса викладання дисципліни	Львівський національний університет імені Івана Франка, факультет іноземних мов, кафедра англійської філології, кім. 435, вул. Університетська, 1, м. Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра англійської філології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності (спеціалізації)	галузь знань 0203 „Гуманітарні науки”, галузі знань 0203 Гуманітарні науки; Спеціальність 035 Філологія; Спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно) - перша англійська ОПІ магістр "Англійська та друга іноземні мови і літератури"
Викладачі дисципліни	Лотоцька Кароліна Ярославівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології
Контактна інформація викладачів	logkoula@yahoo.com
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій (за попередньою домовленістю).
Сторінка дисципліни	https://lingua.lnu.edu.ua/035-hermanski-movy-ta-literatura-pereklad-vkliuchno-persha-anhliyska-anhliyska-ta-druha-inozemni-movy-i-literatura
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Міжкультурна комунікація» є вибірковою дисципліною для освітньо-професійної програми «Англійська та друга іноземні мови і літератури» другого (магістерського) рівня вищої освіти, зі спеціальності 035 Філологія за спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська, яка викладається в 1 семестрі навчання другого (магістерського) рівня вищої освіти в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація дисципліни	<p>Міжкультурна комунікація — наука, яка вивчає особливості вербального та невербального спілкування людей, що належать до різних національних та лінгвокультурних спільнот.</p> <p>Міжкультурна комунікація як наука виникла з практичних потреб аналізу та узагальнення причин комунікативних невдач і конфліктів, зумовлених незнанням національно-культурних особливостей або їх нехтуванням. Міжкультурна комунікація перебуває у тісному зв’язку з багатьма галузями знань: етнологією, культурологією, мовознавством, історією, психологією, соціологією та ін. Особливе місце вона посідає в системі мовознавчих і суміжних наук, до якої належать лінгвокраїнознавство, етнолінгвістика, лінгвокультурологія, психолінгвістика, прагмалінгвістика, когнітивна лінгвістика, соціолінгвістика. Як самостійна наукова галузь, МК має свій об’єкт і предмет дослідження і посідає належне місце серед інших наук. Об’єктом міжкультурної комунікації є спілкування представників різних національних і лінгвокультурних спільнот, а предметом — прийняті в національних спільнотах мовні стереотипи і норми поведінки, спілкування, певні «культурні сценарії» різних дій, усталені моделі сприйняття та оцінювання предметів і явищ, соціально унормовані звички, традиції, ритуали, дозволи, заборони тощо</p>
Мета та цілі дисципліни	Метою та завданням курсу є формування у студентів міжкультурної компетентності, необхідних знань про різні народи та культури з метою уникнення конфліктів та встановлення комфортних умов комунікації в різних сферах та життєвих ситуаціях як на рівні міжособистісного спілкування, так і на міжкультурному рівні.
Література для вивчення дисципліни	<p>БАЗОВА:</p> <ol style="list-style-type: none"> Бацевич Ф. С. Словник термінів міжкультурної комунікації. — К., 2007.

	<p>2. Манакін В.М. Мова і міжкультурна комунікація: [Навч. посібник]. – К.:«Академія», 2012. – 288 с.</p> <p>3. Fiske, J. Introduction to Communication Studies. – N.Y.: Routledge, 2002.</p> <p>4. Hall, E. Beyond Culture. – N.Y.: Doubleday, 2981.</p> <p>5. Hofstede, G. Culture’s Consequences. – Beverly Hills, CA: Sage, 1980.</p> <p>ДОДАТКОВА:</p> <p>6. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики. – К.: «Академія», 2004. – 344с.</p> <p>7. Гриценко Т.Б. Етика ділового спілкування. – К.: Центр уч. літ-ри, 2007 – 344 с.</p> <p>8. Bennett, M. Developmental Model of Intercultural Sensitivity [electronic resource] – Mode of access: https://organizingengagement.org/models/developmental-model-of-intercultural-sensitivity/</p> <p>9. Dimbleby, R., Burton, G. More Than Words. An Introduction to Communication. – L.; N.Y., 1998.</p> <p>10. Gannon, M. Understanding Global Cultures. Metaphorical Journeys through 23 nations. – Thousand Oaks, CA: Sage, 2001.</p> <p>11. Huber-Kriegler, M., Lazar, I., Strange, J. Mirrors and Windows. An Intercultural Communication textbook. – European Centre for Modern languages. – Graz: Council of Europe Publishing, 2003.</p> <p>12. McLuhan, M. Essential McLuhan – N.Y.: Basic Books, 2995.</p> <p>13. Samovar L., Porter R. Communication Between Cultures. - Belmont, CA., 1998.</p> <p>14. Samovar, L., Porter, R., McDaniel, E. Using Intercultural Communication. A reader (13th Ed.). - Boston, MA: Wadsworth Cengage. – 2012.</p> <p>15. Dagnino, Arianna. "Transcultural Literature and Contemporary World Literature(s)." CLCWeb: Comparative Literature and Culture 15.5 (2013). -[Electr. resource] – Mode of access: https://doi.org/10.7771/1481-4374.2339</p> <p>16. Tiayon, S.B. How do stereotypes shape your judgement. [Electr. resource]// GGM, 2021 – Mode of access: https://greatergood.berkeley.edu/article/item/how_do_stereotypes_shape_your_judgment</p>																
<p>Обсяг курсу та його тривалість</p>	<p>3 кредити ЄКТС 90 годин, з них: 32 години аудиторних занять, з них 16 годин лекцій та 16 годин практичних занять та 58 годин самостійної роботи</p>																
<p>Самостійна робота студента:</p>	<p>1) підготовка до практичних занять, додаткове самостійне опрацювання окремих тем згідно з навчально-тематичним планом; виконання (за потреби) індивідуального завдання (написання реферату або підготовка презентації), , підготовка до підсумкового тесту.</p> <p>2) підготовка до заліку</p> <p>ТЕМИ для самостійного опрацювання</p> <table border="1" data-bbox="480 1646 1576 1989"> <tr> <td>1.</td> <td>The role and importance of non-verbal communication in a cultural aspect.</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Interpersonal communication barriers.</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Interpersonal communication skills.</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>The notion of cultural identity.</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>The notion of globalization. The process of globalization in economic, political and cultural relations.</td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td>Cultural conventions.</td> </tr> <tr> <td>7.</td> <td>Stereotypes: types and effects.</td> </tr> <tr> <td>8.</td> <td>Intercultural adaptation: stages and results.</td> </tr> </table>	1.	The role and importance of non-verbal communication in a cultural aspect.	2.	Interpersonal communication barriers.	3.	Interpersonal communication skills.	4.	The notion of cultural identity.	5.	The notion of globalization. The process of globalization in economic, political and cultural relations.	6.	Cultural conventions.	7.	Stereotypes: types and effects.	8.	Intercultural adaptation: stages and results.
1.	The role and importance of non-verbal communication in a cultural aspect.																
2.	Interpersonal communication barriers.																
3.	Interpersonal communication skills.																
4.	The notion of cultural identity.																
5.	The notion of globalization. The process of globalization in economic, political and cultural relations.																
6.	Cultural conventions.																
7.	Stereotypes: types and effects.																
8.	Intercultural adaptation: stages and results.																
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен</p>																

	<ul style="list-style-type: none"> • знати: основні поняття теорії комунікації. Основні моделі комунікативної діяльності (К. Шеннон, Г. Лассвелл, Р. Якобсон). Семіотичні основи комунікативної діяльності. Поняття коду. Вербальний та невербальний типи комунікації. Предмет, об'єкт, суб'єкт міжкультурної комунікації. Поняття культури. Взаємозв'язок культури і комунікації. Особливості культур різних народів світу. Поняття культурної ідентичності. Інкультурація і соціалізація. Основні теорії міжкультурної комунікації (Е. Холл, Г. Хофштеде). Детермінанти/ «виміри» (Хофштеде) міжкультурної комунікації: ставлення до природи; ставлення до часу; ставлення до простору; ставлення до спілкування; ставлення до особистої свободи тощо. Природа міжкультурних непорозумінь й конфліктів і засоби виходу з них. Поняття культурного стереотипу. Стереотипи та національний характер. Механізми стереотипізації. Шляхи засвоєння іншої культури. Поняття «культурний шок». Психологічні механізми та етапи акультурації. Поняття комунікативної компетенції. Емпатія і толерантність. Рівні міжкультурної компетенції й засоби її підвищення. Модель засвоєння чужої культури М. Беннета. • вміти: оперувати знаннями культури у процесі комунікації; застосовувати на практиці отримані знання у конкретних ситуаціях міжкультурного спілкування; володіти способами поведінки у проблемних комунікативних ситуаціях; ставитися із повагою до мов, традицій та культур інших народів; володіти навичками ефективної кроскультурної взаємодії у професійних сферах вивчення та викладання іноземної мови. <p>Після вивчення курсу «Міжкультурна комунікація» у здобувачів додатково сформується такі загальні та фахові компетентності: Здатність застосовувати теорії і методи міжособистісної та міжкультурної комунікації в процесі аналітичної і критичної діяльності; використовувати аналітичні інструменти для комунікативних завдань. Вміння ефективно працювати з інформацією (критично аналізувати і систематизувати її) та організовувати процес свого навчання й самоосвіти; здатність до самостійної пізнавальної діяльності; спрямованість на розкриття особистісного потенціалу та самореалізації, оригінального мислення та інноваційної діяльності.</p>
Ключові слова	Комунікативна діяльність, вербальний та невербальний типи комунікації, культура, культурна ідентичність, інкультурація, соціалізація, міжкультурна комунікація, детермінанти/ «виміри» міжкультурної комунікації, культурний стереотип, комунікативна компетенція.
Формат курсу	Змішаний
	Проведення лекцій, практичних занять та консультацій для кращого розуміння тем
Теми	<ol style="list-style-type: none"> 1. Communication as a type of human activity. Models of communication: linear vs interactional. Shannon and Weaver's model 2. Basic notions: redundancy, entropy, convention. Code, channel, medium. Feedback. H.Lasswell's model . R.Jakobson's model of communication 3. Semiotics and communication study. Types of signs. Codes and conventions. Presentational vs representational codes. Types of communication. 4. Interpersonal communication: verbal vs non-verbal. Major theories of mass communication. 5. Topicality of intercultural communication. The role of globalization. The notion of culture. Major characteristics of culture. 6. G.Hofstede's cultural dimensions theory. F.Trompenaars' model of

	<p>national culture differences.</p> <p>7. Verbal behaviours vs non-verbal behaviours. The theory of positive and negative politeness. Cultural identity. Cultural stereotypes. Perceptual biases</p> <p>8. Intercultural encounters and adaptation. Culture shock. Intercultural competence. M.Bennett's Developmental Model of Intercultural Sensitivity.</p>
Підсумковий контроль, форма	<p>Підсумковий контроль проводиться у формі заліку (1 семестр): письмовий тест з урахуванням загального рейтингу за семестр, який включає сумарну оцінку за відвідування лекцій, участь у обговоренні тем під час семінарів та самостійну роботу студента.</p> <p>Залік в кінці семестру; письмовий (тест).</p>
Пререквізити	<p>Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з основної мови, суміжних дисциплін, достатніх для сприйняття категоріального апарату та адекватного розуміння джерел.</p>
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p>Лекції, PowerPoint презентації, дискусії.</p>
Необхідне обладнання	<p>Із урахуванням особливостей навчальної дисципліни, вивчення курсу може не потребувати використання програмного забезпечення, крім загально вживаних програм і операційних систем (Zoom conferences, PowerPoint presentations, video and audio materials).</p>
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● відвідування лекцій - 10%; ● практичні заняття (семінари) - 30 %; ● самостійна робота – 20 %; ● заліковий тест - 40% семестрової оцінки. <p>Підсумкова максимальна кількість балів - 100.</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції курсу та семінари. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані за присутність на заняттях та активність студента під час дискусій та інтерактивного залучення студентів під час лекцій та семінарів до обговорень окремих тем та проблем загальної тематики курсу; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Питання до заліку	<ol style="list-style-type: none"> 1. Communication as a type of human activity 2. Models of communication: linear vs interactional. Shannon and Weaver's model 3. Basic notions: redundancy, entropy, convention. Code, channel, medium. Feedback. 4. H.Lasswell's model . R.Jakobson's model of communication

	<p>5. Semiotics and communication study. Types of signs. Codes and conventions. Presentational vs representational codes.</p> <p>6. Types of communication.</p> <p>7. Interpersonal communication: verbal vs non-verbal.</p> <p>8. Major theories of mass communication.</p> <p>9. Topicality of intercultural communication. The role of globalization..</p> <p>10. The notion of culture. Major characteristics of culture.</p> <p>11. G.Hofstede's cultural dimensions theory.</p> <p>12. F.Trompenaars' model of national culture differences</p> <p>13. Verbal behaviours vs non-verbal behaviours. The theory of positive and negative politeness.</p> <p>14. Cultural identity. Cultural stereotypes. Perceptual biases</p> <p>15. Intercultural encounters and adaptation. Culture shock.</p> <p>16. Intercultural competence. M.Bennett's Developmental Model of Intercultural Sensitivity</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу (через Google forms).

Схема курсу

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література.*** Ресурси в інтернеті	Завданн я, год	Термін виконання
1 тиждень	Communication as a type of human activity. Models of communication: linear vs interactional. Shannon and Weaver's model	<i>Лекція</i>	<i>Див. список літератури</i>	2	
2 тиждень	Models of communication: linear vs interactional. Shannon and Weaver's model	<i>Практичне заняття</i>	<i>Див. список літератури</i>	2	
3 тиждень	Basic notions: redundancy, entropy, convention. Code, channel, medium. Feedback.	<i>Лекція</i>	<i>Див. список літератури</i>	2	

	H.Lasswell's model . R.Jakobson's model of communication				
4 тиждень	Code, channel, medium. Feedback. H.Lasswell's model . R.Jakobson's model of communication	<i>Практичне заняття</i>	<i>Див. список літератури</i>	2	
5 тиждень	Semiotics and communication study. Types of signs. Codes and conventions. Presentational vs representational codes. Types of communication.	<i>Лекція</i>	<i>Див. список літератури</i>	2	
6 тиждень	Codes and conventions. Presentational vs representational codes. Types of communication.	<i>Практичне заняття</i>	<i>Див. список літератури</i>	2	
7 тиждень	Interpersonal communication: verbal vs non-verbal. Major theories of mass communication.	<i>Лекція</i>	<i>Див. список літератури</i>	2	
8 тиждень	Interpersonal communication: verbal vs non-verbal. Major theories of mass communication.	<i>Практичне заняття</i>	<i>Див. список літератури</i>	2	

9 тиждень	<i>Topicality of intercultural communication. The role of globalization. The notion of culture. Major characteristics of culture.</i>	<i>Лекція</i>	<i>Див. список літератури</i>	2	
10 тиждень	<i>The notion of culture. Major characteristics of culture.</i>	<i>Практичне заняття</i>	<i>Див. список літератури</i>	2	
11 тиждень	G.Hofstede's cultural dimensions theory. F.Trompenaars' model of national culture differences	<i>Лекція</i>	<i>Див. список літератури</i>	2	
12 тиждень	G.Hofstede's cultural dimensions theory. F.Trompenaars' model of national culture differences	<i>Практичне заняття</i>	<i>Див. список літератури</i>	2	
13 тиждень	Verbal behaviours vs non-verbal behaviours. The theory of positive and negative politeness. Cultural identity. Cultural stereotypes. Perceptual biases.	<i>Лекція</i>	<i>Див. список літератури</i>	2	
14 тиждень	Verbal behaviours vs non-verbal behaviours. Cultural identity. Cultural stereotypes. Perceptual biases.	<i>Практичне заняття</i>	<i>Див. список літератури</i>	2	

15 тиждень	Intercultural encounters and adaptation. Culture shock. Intercultural competence. M.Bennett's Developmental Model of Intercultural Sensitivity	<i>Лекція</i>	<i>Див. список літератури</i>	2	
16 тиждень	Culture shock. Intercultural competence. M.Bennett's Developmental Model of Intercultural Sensitivity	<i>Практичне заняття</i>	<i>Див. список літератури</i>	2	
	FINAL TEST	<i>Залік</i>			